

Genderové rozdíly ve využívání mhd v Ostravě

Kateřina Bříková, Petra Gluszná, ¹Klára Uhlářová

¹ Studovna pro rodové dělné fakulty, Chittussiho 1, Slezská Ostrava, +420602846261,
R11655@student.osu.cz

V našem výzkumu se laicky vnujeme, zda v této nejvážší městské republice, a to v Ostravě, více využívají městskou hromadnou dopravu muži i ženy. Můžeme říci, že výzkum není zdaleka tak jednoduchý, jak jsme si na samotném začátku myslely. Už při výběru názvu našeho tématu jsme si byly dost velký problém. Také si mnoho z Vás může klást otázku, proč jsme si vybraly právě toto téma. Je to jednoduché. Jednou jsem šla společně s kamarádkou tramvají domů v Ostravě a ihned mi napadlo, co třeba městská hromadná doprava? Ani jedna z nás totiž nebydlí v Ostravě, z toho jasně plyne, že se do školy musíme nějak dopravit. Jedna z nás dojíždí vlakem a druhá jsme si na internetu našly studentské ubytování. Je tedy zřejmé, že do školy využíváme také městskou hromadnou dopravu, a už to je trolejbus, tramvaj nebo autobus.

Myslím, že je třeba vám ukázat harmonogram našeho výzkumu. Nejprve jsme si v říjnu vytvořily název práce. V říjnu a polovině listopadu jsme si vytvořily dle vody výzkumu a v dělné otázce a od listopadu až po leden jsme sbíraly data, informace z dělných prací a formulovaly jsme teoretické hypotézy. V únoru jsme vytvořily návrh pozorovacího archu a kompletní návrh deníku jízd. V březnu až v dubnu vytvoříme samotný průběh výzkumu a v dubnu si vytvoříme analýzu dat a potvrdíme či vyvrátíme předem stanovené hypotézy. Během celého dubna a začátkem května budeme interpretovat náš výzkum.

První metoda, kterou jsme si vybraly, je strukturované pozorování. Jedná se o pozorování tramvajové linky číslo 8, která je podle nás jedna z nejvíce vytížených spojů v Ostravě. Téměř vždy je plná lidmi, zejména studenty, kteří jedou z vysokoškolských kolejí do školy (směr centrum). Měli bychom díky pozorování zjistit přibližný počet mužů a žen v dané tramvaji. Dále si náhodně vybereme tři muže a tři ženy. U těchto respondentů jsme si daly za cíl, zjistit kolik ujedou zastávek a při jejich výstupu se podívat do okolí tramvajové zastávky, za jakým úelem nejspíše daní respondenti jeli. Propracovaly jsme přesný harmonogram našeho pozorování na dané dny a hlavně na určité hodiny, a to kolem sedmé hodiny ráno, třinácté hodiny odpolední a večer kolem osmé hodiny. Samozřejmě je i opačný směr jízdy. Vždy se zúčastní 2 pozorovatelé. Mezi velké výhody patří, že se snižuje riziko zkresení a usnadňuje se tím vyhodnocení výzkumu. Vytvořily jsme si daný pozorovací arch, do kterého si budeme zapisovat naše poznámky přímo v tramvaji. Tento pozorovací arch se po celou dobu našeho výzkumu nemění, což je také velká výhoda. Ovšem tato metoda má své úskalí. Každý den je něco jiný, specifický, protože ne každý občan jezdí každý den za stejným úelem. Tuto druhou metodu můžeme vyšetřit pomocí druhé metody, a to tzv. deníkem jízd.

Jak Vám přiblížit tzv. deník jízd? Jedná se o týdenní pozorovací arch od 8.4.-14.4.2013, který jsme si předem vytvořily. Náhodně si vybereme deset mužů a deset žen, kterým tento pozorovací arch rozdáme nejpozději do pátku 5.4.2013. Budeme po nich vyžadovat poznámky jejich jízd, přibližný čas cesty, počet přestupů, dle vody cesty a v pozorovacím archu mají i další prostor pro poznámky. Následně si více přiblížíme dle ležité informace, protože s danými respondenty provedeme diskusi, která se bude konat 17.4.2013. Měli bychom se dozvědět více informací do hloubky našeho výzkumu, ovšem velká nevýhoda je ta, že získáme spoustu informací, které nám zaberou mnoho práce a času.

Dále jsme si vybraly úlohu výběru metody vzorku. Zaměřily jsme se na cestující městské hromadné dopravy v Ostravě, tím pádem nám to nedovolí širokou generalizaci našich závěrů, ale i přesto naše výzkumy budou užitečné.

Výsledky budou jistě zajímavé a mile rády se s Vámi o ně podělíme právě na studentské v dělné konferenci pro rodové dělné fakulty Ostravské univerzity.

Klí ová slova: MHD – m stská hromadná doprava

Literatura

KAJSA LINDQUIST, *A gender equal and sustainable public transport system*. [online]. [cit.20-03-2013] Dostupné z internetu:

http://www.nikk.no/A+gender+equal+and+sustainable+public+transport+system.b7C_wljSYQ.ips

BRIAN WILLIAMS, *Gender and urban transport*. [online]. [cit.20-03-2013] Dostupné z internetu:

<http://ww2.unhabitat.org/hd/hdv11n1/10.asp>

KERRY HAMILTON, UNIVERSITY OF EAST LONDON, UK, *Gender and Transport in Developed Countries*. [online]. [cit.20-03-2013] Dostupné z internetu:

<http://www.earthsummit2002.org/workshop/Gender%20Transport%20N%20KH.pdf>

PUBLIC TRANSPORTATION: *Rethinking Concepts and Theories*, Stanford University. [online]. [cit.20-03-2013] Dostupné z internetu:

<http://genderedinnovations.stanford.edu/case-studies/transportation.html#tabs-2>

THE WORLD BANK, *Transport and gender*. [online]. [cit.20-03-2013] Dostupné z internetu:

<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTTRANSPORT/EXTTSR/0,,contentMDK:21246915~menuPK:2970901~pagePK:210058~piPK:210062~theSitePK:463716,00.html>

KERRY HAMILTON AND LINDA JENKINS, *A Gender Audit for Public Transport: A New Policy Tool in the Tackling of Social Exclusion*. [online]. [cit.20-03-2013] Dostupné z internetu:

<http://usj.sagepub.com/content/37/10/1793.full.pdf+html>

ROBIN LAW, *Beyond 'women and transport': towards new geographies of gender and daily mobility*. [online]. [cit.20-03-2013] Dostupné z internetu:

<http://phg.sagepub.com/content/23/4/567.full.pdf+html>

THE WORLD BANK, *Mainstreaming Gender in Road Transport: Operational Guidance for World Bank Staff*. [online]. [cit.20-03-2013] Dostupné z internetu:

<http://siteresources.worldbank.org/INTTRANSPORT/Resources/336291-1227561426235/5611053-1229359963828/tp-28-Gender.pdf>